ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от ДИМИТЪР СТОЯНОВ
министър на отбраната

ОТНОСНО: Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 1 и ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане в Министерския съвет (МС) проект на Решение за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата.

С Решение № 859 на Министерския съвет от 5 декември 2025 г. е одобрен Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата. Същият е внесен в 51-то Народно събрание, но не е разгледан и приет.

Поради важността за въоръжените сили на проекта на Закон за изменения и допълнение на Закона за движение по пътищата, е необходимо да се продължи процедурата с повторно внасяне на законопроекта за Решение в Министерски съвет и за неговото разглеждане и приемане в Народното събрание.

Проектът се предлага повторно за разглеждане предвид Решение на Народното събрание, обн. ДВ. бр. 43 от 12 май 2026 г., за избиране на Министерски съвет на Република България, както и поради обстоятелството, че същият е допълнен с ново предложение, което не се съдържа при първоначалното му обществено обсъждане и съгласуване по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предлаганият законопроект обхваща изменения и допълнения, касаещи осъществяване на движение на пътни превозни средства в управление на въоръжените сили, като мотивите за предложените промени са, както следва:

1. С проекта се цели създаване на законова уредба линейките/санитарните автомобили на въоръжените сили да използват при необходимост специален режим на движение, регламентирано за определена категория автомобили в чл. 91, ал. 4 в Закона за движение по пътищата (ЗДвП).

Формированията от въоръжените сили разполагат със санитарни автомобили/линейки, които не са в управление на лечебните заведения към

Министерството отбраната или на здравеопазването, а са в управление на военните формирования. Автомобилите са брандирани, с монтирани средства за звуков и светлинен сигнал и са специално оборудвани за оказване на медицинска помощ. Автомобилите ежедневно се използват за медицинско осигуряване на полеви занятия, учения, тренировки, полети, стрелби, парашутни скокове, спортни мероприятия, пеши маршове, съпровождане на чуждестранни делегации и др. мероприятия, като при възникването на спешни случаи за предоставяне на медицинска помощ на участващия личен състав при животозастрашаващи състояния, като тежки травми, наранявания, нарушения на сърдечната дейност, загуба на съзнание и др., пострадалите е необходимо да се транспортират спешно към най-близкото лечебно заведение, но не могат да използват специален режим на движение. Съгласно Закона за движението по пътищата тези автомобили не са от имащите право да ползват специален режим на движение при необходимост.

С включването и на санитарни автомобили/линейки от въоръжените сили да използват специален режим на движение в ЗДвП ще се предотвратят случаите на застрашаване на човешкия живот на военнослужещите и цивилните служители от въоръжените сили при транспортирането им за предоставяне на медицинска помощ при спешни състояния.

2. Предлага се и осигуряване на статут на линейките на съюзническите въоръжени сили, сравним с този на българските МПС за спешна помощ, когато това е предвидено в международен договор.

Споразумението по прилагане относно логистичната поддръжка в изпълнение на Споразумението между правителството на РБ и правителството на САЩ за сътрудничество в областта на отбраната (ССОО) е международен договор, одобрен с РМС № 373 от 13.06.2008 г., който включва и Анекс по отношение предоставянето на медицински услуги и доставки. Съгласно чл. 9, изр. последно от Анекса, на надлежно обозначените превозни средства за спешна помощ на въоръжените сили на САЩ, като линейки, се разрешава правен статут, сравним с този на българските МПС за спешна помощ. През 2026 г. в рамките на органите по прилагане на ССОО, американската страна е отправила искане до българската за осигуряване прилагането на тази разпоредба, като от българска страна е поет ангажимент за предприемане на необходимите действия от страна на Република България за внасяне на изменения в българското законодателство, които да осигурят на линейките на силите на САЩ възможност за ползване на специален режим на движение по българските пътища и изпълнение на поетия международен ангажимент.

Доколкото такава необходимост може да възникне и спрямо линейки на други съюзнически войски, изменението следва да осигури и такава възможност.

С оглед горното, с предлаганото допълнение на чл. 91, ал. 4, изр. 1 от ЗДвП, наред с осигуряването на възможност за ползване на специален режим на движение на линейките/санитарните автомобили на българските ВС, се предоставя такава възможност и на линейките/санитарните автомобили на съюзнически ВС, когато това е предвидено в международен договор. Така, ще се осигури възможност за осигуряване на такъв статут, не само за линейките на

силите на САЩ, които пребивават у нас в изпълнение на ССОО, но и на МПС за спешна помощ на всички съюзнически войски, когато българската държава е поела такъв международен ангажимент спрямо тях.

3. С предложената промяна за създаване на нова ал. 3 в чл. 134 от закона ще се създаде необходимата уредба за осъществяване на превоз в каросериите на товарните автомобили от въоръжените сили на хора на оборудвани за целта места.

Превозването на хора в товарни автомобили е регламентирано в чл.134, ал.2 в ЗДвП, категорията с която се управляват товарните автомобили е регламентирана в чл.150а, ал. 2, т. 10, а превозването на над 8 пътници в чл.150а, ал. 2, т. 12 и т. 14 от закона.

Във въоръжените сили част от товарните автомобили, конструирани и предназначени за превоз на товари се използват и за превоз на личен състав, като са регистрирани за брой превозван личен състав над 8 човека.

Автомобилите от въоръжените сили при осъществяването на задачи се движат освен по републиканската пътна мрежа и по път без настилка (горски пътища, полски пътища и др.) и по места без пътища, където превозването на хора с автобуси не може да се извърши или е изключително трудно, което налага транспортирането на личен състав да се извършва с товарни автомобили с повишена проходимост.

При превоз на товари с товарни автомобили е необходимо водачите да са с категория „С“, „С1“ и „С1Е“. А когато се превозват хора над 8 човека с товарни автомобили за въоръжените сили, съгласно Закона за движение по пътищата водача е необходимо да има категория „D“ или „D1“. При превоз на хора с товарни автомобили в ЗДвП е предвидено изключение само за Министерството на отбраната, но не и за въоръжените сили, които съгласно чл. 77, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, не се включват в Министерството на отбраната. Въпреки изключението други текстове от ЗДвП създават предпоставки да не се използват товарните автомобили за превоз на хора или с утежняващи условия, с което се повишава изискването към водачите да притежават друга по-висока категория за правоуправление. Изложеното обосновава предложението за създаване на специално изключение по отношение водачите на товарни автомобили от въоръжените сили, като с него да се осигури законова основа водачите на моторни превозни средства да могат да превозват личен състав с превозни средства (различни от автобуси) с категория за правоуправление „С“.

Правоспособността на водачите е изрично уредена в Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г., относно свидетелствата за управление на превозни средства, като тези изисквания са транспонирани в националното законодателство, а именно Закона за движение по пътищата, но не и тези, касаещи въоръжените сили. Директивата допуска изключения в чл. 4, т. 5, абзац 2 за превозни средства на въоръжените сили. С предлагания проект на Закон за изменение на Закона за движението по

пътищата ще бъдат регламентирани именно тези изключения за въоръжените сили.

С приемането на предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата ще се постигне:

1. Създаване на законова уредба линейките/санитарните автомобили на военните формирования от въоръжените сили да използват при необходимост специален режим на движение.

2. Създаване на законова уредба линейките/санитарните автомобили на съюзническите въоръжени сили да използват при необходимост специален режим на движение.

3. Създаване на законова уредба за осъществяване на превоз в каросериите на товарните автомобили от въоръжените сили на хора и управлението на пътни превозни средства с брой места над 8+1 (без автобусите) да се извършва с категория „С“, а не както е изисквано към момента по закон с категория „D“ или „D1”.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата е пряко свързан с изменения, които касаят ежедневната дейност на въоръжените сили.

За изпълнението на проекта на закон не са необходими допълнителни разходи, които да бъдат одобрени по бюджета на Министерството на отбраната за 2026 г. за сметка на други бюджети по държавния бюджет.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет. Изпълнението на проекта на акт не води до изменение в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори.

На основание чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация към проекта на закон е изготвена и приложена финансова обосновка.

С проекта на закон се предлага регламентация на изключенията в Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година за водачите на превозни средства на въоръжените сили на държавите членки, поради което е изготвена справка за съответствие с европейското право съгласно чл. 35, ал. 1, т. 7 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

При съгласуването на частичната предварителна оценка на въздействието за проекта от страна на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет е изложена препоръка за обединяване на изготвения в министерството с този, подготвян от Министерството на транспорта и съобщенията (МТС) и предвиден под номер 55 в законодателната програма на Министерския съвет. Проектът се внася самостоятелно, предвид писмо от главния секретар на Министерството на транспорта и съобщенията, в което се посочва, че законопроектът за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата е стартиран изцяло отначало, тъй като част от документите по законопроекта са изготвени в периода 2020-2022 г. и същите вече са изгубили своята актуалност. Поради тази причина е

предложено министърът на отбраната да внесе самостоятелно изготвения в МО проект на ЗИД на ЗДвП.

В съответствие с чл. 26, ал. 3 и 4 от ЗНА по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата са проведени обществени консултации в тридесет дневен срок.

Проектът на решение е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32, ал.1 и ал.6 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, съгласно приложената справка.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид изложеното и на основание чл. 8, ал. 4, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме Решение за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата.

X

МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА